

26. 11. 2018

nr RPW/34148/2018 P

(podpis)

MINISTER ŚRODOWISKA

DGO-II.070.35.2018.TZ

Warszawa, dnia 23-11-2018 r.

03980200114594
RPW/34148/2018 P
2018-11-26

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z oświadczeniem Pana Senatora Waldemara Sługockiego, złożonym na 66 posiedzeniu Senatu w dniu 26 października 2018 r., w sprawie ewentualnego planu uruchomienia systemu kaucyjnego w Polsce (znak: BPS/043-66-1912/18) przedstawiam poniższe informacje.

Na wstępie informuję, że przepisy ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (Dz. U. z 2018 r. poz. 150, z późn. zm.), która weszła w życie z początkiem 2014 r., nie przewidują obowiązkowego stosowania kaucji za opakowania po napojach. Nie oznacza to jednak, że przedsiębiorcy nie mogą dobrowolnie stosować tego typu instrumentu wspomagającego pozyskiwanie opakowań i odpadów opakowaniowych. I tak się też dzieje w przypadku niektórych napojów, gdzie producenci ustalają i pobierają kaucję od jednostek handlowych za opakowania, która przez te jednostki pobierana jest od ostatecznego nabywcy tych produktów. Zasady pobierania kaucji ustalają więc między sobą wprowadzający produkty w opakowaniach oraz sprzedawcy tych produktów. W takim przypadku kaucja jest elementem umowy cywilnoprawnej pomiędzy sprzedawcą a klientem. Należy stwierdzić, że w obrocie handlowym występują opakowania wielokrotnego użytku kaucjonowane (przeważnie oznakowane przez producenta informacją na etykiecie np.: „butelka zwrotna” lub „opakowanie zwrotne”) oraz sprzedawane bez kaucji – wówczas z informacją na etykiecie np.: „butelka bez kaucji” bądź „butelka bezzwrotna”. Konsument

chcąc zwrotu kaucji przy zwrocie opakowania do sklepu zazwyczaj powinien okazać również paragon stwierdzający zawarcie umowy sprzedaży, w tym fakt pobrania kaucji i jej wysokość.

Ponadto, zgodnie z art. 26 ww. ustawy przedsiębiorcy wprowadzający produkty w opakowaniach mogą zawierać porozumienia z Ministrem Środowiska w zakresie utworzenia i utrzymania systemu zbierania, transportu, odzysku lub unieszkodliwiania odpadów opakowaniowych, w którym może zostać zastosowany mechanizm kaucji. Porozumienia takie mogą być zawierane również w przypadku produktów w opakowaniach jednostkowych wielokrotnego użytku w zakresie utworzenia i utrzymania systemu obrotu opakowaniami jednostkowymi wielokrotnego użytku.

System kaucjonowania opakowań mający umocowanie prawne, ograniczony do opakowań napoi, funkcjonuje w kilku krajach UE i jest skuteczny w pozyskiwaniu odpadów opakowaniowych zarówno jednorazowego, jak i wielokrotnego użytku. Bodziec finansowy w postaci kaucji na opakowania skutecznie wpływa na skłonność obywateli do zwrotu pustych opakowań. Jednak utworzenie systemu kaucyjnego, jak wskazuje doświadczenie krajów, które taki system wprowadziły, wiąże się z dużym wyzwaniem zarówno pod względem prawnym, technicznym, a przede wszystkim finansowym.

Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska we współpracy z Ministerstwem Środowiska zleciła w zeszłym roku wykonanie pracy pn. „Analizy możliwości wprowadzenia systemu kaucyjnego dla opakowań”. Wykonawca w ramach analizy kosztów funkcjonowania systemu kaucyjnego przedstawił 2 scenariusze jego wprowadzenia w Polsce.

W pierwszym założono funkcjonowanie systemu w całości opartego o automatyczną zbiórkę za pomocą specjalnych urządzeń rozmieszczonych w punktach handlu detalicznego. Zgodnie z analizą w 5-letnim okresie funkcjonowania takiego systemu koszty wyniosłyby ok. 24 mld zł, na co w dużej mierze składa się cena urządzenia wynosząca 75 000 zł za automat mały przeznaczony dla sklepów o powierzchni 50–200 m² (109 552 urządzenia), 120 000 zł za automat średni przeznaczony dla sklepów o powierzchni 550–650 m² (7 926 urządzenia) i 160 000 zł za automat duży przeznaczony dla sklepów o powierzchni powyżej 5 500 m² (465 urządzenia).

Drugi z rozważanych przez wykonawcę scenariuszy zakłada system mieszany, tj. połączenie zbiórki automatycznej w większych jednostkach handlu detalicznego ze zbiórką ręczną w mniejszych jednostkach. Zgodnie z tym wariantem w okresie 5 letnim koszty dla najmniejszych sklepów są wyraźnie niższe (zatrudnienie pracownika), jednak w dłuższej perspektywie czasu przewyższają zakup automatu. W tym wariantcie w okresie 5 letnim koszt

systemu wyniósłby ok. 19 mld zł, jednak w dłuższej perspektywie czasu może okazać się rozwiązaniem droższym od wariantu pierwszego.

Mając na uwadze powyższe koszty, 19–24 mld zł w ciągu 5 lat, nie ma wątpliwości, że system zwrotu kaucji w Polsce byłby niezwykle drogi.

Jednocześnie informuję, że obecnie opracowywany jest projekt dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ograniczenia wpływu niektórych produktów z tworzyw sztucznych na środowisko. Powyższy projekt wśród wielu rozwiązań proponuje także cel w postaci selektywnej zbiórki butelek po napojach na poziomie 90% w 2025 r. Nie narzuca jednak sposobu osiągnięcia tego celu, wymieniając jedynie jako przykłady system zwrotu kaucji lub ustanowienie tego celu w ramach rozszerzonej odpowiedzialności producenta.

Należy mieć na uwadze, że ewentualne wprowadzenie systemu zwrotu kaucji w Polsce będzie wiązało się ze wzrostem obowiązków, zwłaszcza finansowych, nałożonych na producentów wprowadzających produkty w opakowaniach do obrotu, a więc ostatecznie może wpłynąć na zwiększenie cen produktów w sklepach.

Z poważaniem

Z up. Ministra
Sławomir Mazurek
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:

Departament Spraw Parlamentarnych, KPRM.

Potwierdzam zgodność kopii z dokumentem elektronicznym:

Identyfikator dokumentu	798190.2137297.1632565
Nazwa dokumentu	Odpowiedź na oświadczenie senatorskie BPS043-66-191218.pdf
Tytuł dokumentu	Odpowiedź na oświadczenie senatorskie BPS043-66-191218.docx
Sygnatura dokumentu	DGO-II.070.35.2018
Data dokumentu	2018-11-23 19:25:51
Skrót dokumentu	4BAF0FAC642CA236F5E8A6444FCFD34B13F 13BE6
Wersja dokumentu	1.6
Data podpisu	2018-11-23 19:21:32
Podpisane przez	Sławomir Mazurek; Ministerstwo Środowiska Podsekretarz Stanu
	EZD 3.71.456.456.14017
Data wydruku:	2018-11-26 08:44:20
Autor wydruku:	Zaliwski Tomasz Starszy Inspektor